

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP051 Підприємництво та бізнес-культура Entrepreneurship and Business Culture
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	початковий (короткий) цикл/ фахова передвища освіта
Семестр	I семестр
Кафедра/циклова комісія	Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх фахівців системи знань щодо сутності підприємництва як особливого виду діяльності, певного стилю і типу поведінки, що визначає бізнес-культуру підприємства, сучасної форми господарювання виробничо-комерційних структур в умовах ринкових відносин
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=1225
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач I категорії Цибань Анжела Олександрівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: angelitka.z@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/angela.tsyban/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних джерел. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку. Здатність брати участь у проведенні досліджень у різних сферах маркетингової діяльності Здатність обґрунтовувати і презентувати результати досліджень у сфері маркетингу. Здатність системно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності

	<p>підприємства</p> <p>Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.</p> <p>Здатність обирати та застосовувати положення нормативних і правових актів чинного законодавства для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності</p> <p>Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.</p> <p>Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.</p> <p>Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів господарювання.</p> <p>Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Здатність досліджувати фінансово-економічні процеси та господарські операції.</p> <p>Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, приймати рішення відповідно до чинного законодавства.</p>
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<p>Уміти застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торгівельній та біржовій діяльності.</p> <p>Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торгівельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.</p> <p>Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності в професійних цілях.</p> <p>Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.</p> <p>Аналізувати ринкові явища та процеси на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.</p> <p>Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.</p> <p>Виявляти навички самостійної роботи, аналітичного мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійних цілей.</p> <p>Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для вирішення професійних задач.</p> <p>Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>

	<p>Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.</p> <p>Демонструвати вміння аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення.</p> <p>Демонструвати вміння планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.</p> <p>Демонструвати навички самостійної роботи, критики та самокритики, відкритості до нових знань.</p> <p>Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між фінансовими процесами та економічними явищами.</p> <p>Демонструвати вміння розробки та виконання управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємств (підрозділів).</p> <p>Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування та страхування в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>Визначати місце предметної області в загальній системі знань і розуміти значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.</p> <p>Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 90</p> <p>Кількість кредитів – 3</p> <p>Кількість лекційних годин – 22</p> <p>Кількість практичних занять – 23</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>вербальний метод (лекція, бесіда, дискусія, пояснення);</p> <p>практичний метод (практичні, семінарські заняття);</p> <p>метод візуалізації (презентація, метод ілюстрацій, метод демонстрацій);</p> <p>робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, підготовка есе, доповіді тощо);</p> <p>метод проблемного викладання (монологічного викладу, міркування, діалогічний метод викладу);</p> <p>інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм);</p> <p>кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань);</p> <p>інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).</p>
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність підприємництва та його роль у суспільстві	<p>Виникнення та еволюція поняття підприємництва. Трактуювання поняття «підприємництво» різними вченими. Сутність та роль підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності. Об'єкти підприємницької діяльності. Функції підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Роль підприємництва в ринковій економіці. Подібність та відмінність бізнесу та підприємництва.</p>

<p>Тема 2. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності</p>	<p>Передумови підприємництва та елементи підприємницького середовища. Сприятливе та несприятливе підприємницьке середовище. Фактори, що впливають на розвиток та функціонування підприємництва. Елементи підприємницького середовища. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності. Внутрішнє середовище підприємницької діяльності. Інфраструктура підприємництва. Види інфраструктури. Фінансово-кредитна інфраструктура. Організаційно-технічна інфраструктура. Інформаційно-аналітична інфраструктура. Об'єкти інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва. Правова база підприємництва. Підприємницьке законодавство.</p>
<p>Тема 3. Види підприємницької діяльності</p>	<p>Класифікаційні ознаки видів підприємництва. Загальна типологія підприємницької діяльності у сфері виробництва: традиційна (класична) підприємницька діяльність; інноваційна підприємницька діяльність; традиційне (класичне) підприємництво з частковою інновацією. Комерційне підприємництво, зміст та його категорії суб'єктів. Фінансове підприємництво та його форми. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування: банки; інвестиційні компанії та інвестиційні фонди, фондові біржі. Високотехнологічне підприємництво. Страхування як форма фінансово-кредитного підприємництва. Характеристика підприємництва в різних сферах.</p>
<p>Тема 4. Організаційні форми підприємництва</p>	<p>Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Вибір організаційно-правової форми підприємництва. Одноосібне володіння. Переваги одноосібного володіння. Недоліки одноосібного володіння. Види господарських товариств. Учасники господарського товариства. Статутний капітал товариства. Переваги партнерств (персональних товариств). Особливості акціонерних товариств. Переваги акціонерних товариств. Недоліки акціонерних товариств. Права акціонерів. Дивідендна політика. Типи акціонерних товариств.</p>
<p>Тема 5. Технологія створення (заснування) підприємства (власної справи).</p>	<p>Технологія підприємницької діяльності: основні етапи. Принципи створення власної справи. Проблеми та методи пошуку підприємницької ідеї. Законодавча база України для заснування нових підприємств. Обґрунтування та формування цілей підприємництва. Засновницькі документи (статут, установчий договір) та їх підготовка, вимоги до змісту документів про заснування. Державна реєстрація підприємства. Порядок і умови реєстрації нового підприємства, система реєстрації новоствореного підприємства. Порядок державної реєстрації фізичної особи-підприємця. Порядок державної реєстрації юридичної особи. Ліцензування підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню в Україні. Шляхи припинення підприємницької діяльності.</p>
<p>Тема 6. Вибір оптимальної форми оподаткування бізнесу</p>	<p>Податкова система. Види податків і обов'язкових зборів. Загальнодержавні податки. Місцеві податки. Місцеві збори. Спрощена система оподаткування суб'єктів господарювання. Групи платників податків та особливості їх оподаткування. Облік доходів ФОП. Недоліки спрощеної системи оподаткування. Загальна система оподаткування. Реєстрація осіб як платників ПДВ. Єдиний</p>

	соціальний внесок. Особливості вибору форми оподаткування. Особливості організації бухгалтерської звітності у процесі здійснення підприємницької діяльності.
Тема 7. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності	Сутність та значення бізнес-планування. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Мета бізнес-плану. Типові помилки при складанні бізнес-плану. Види бізнес-планів та їх структура. Бізнес-план діючого підприємства. Бізнес-план нового підприємства. Структура бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій. Особливості та технологія формування бізнес-плану. Розробка бізнес-плану.
Тема 8. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві.	Підприємницькі договори (контракти, угоди). Умови дійсності договору. Типова схема основних партнерських зв'язків підприємця. Структуризація і порядок укладання договорів. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Формування умов договору підприємцем. Типовий міст. Специфічні загальні умови договору. Формування можливих конкурентних умов договору. Договори за державним замовленням. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Підприємницькі дії щодо реалізації проектів. Напрямки і форми співробітництва партнерів.
Тема 9. Сутність і значення бізнес-культури	Походження та поняття бізнес-культури. Поняття бізнес-культури, організаційної культури, корпоративної культури. Функції бізнес-культури. Формування культури підприємства. Елементи культури підприємницької діяльності. Структура бізнес-культури. Зовнішні атрибути корпоративної культури. Фактори, які впливають на формування корпоративної культури. Креативний менеджмент і корпоративна культура як модель інноваційного розвитку організацій. Бізнес-дизайн та його значення для підвищення бізнес-культури підприємства. Способи зміцнення корпоративної культури.
Тема 10. Ділова та професійна етика	Принципи ділової етики. Професійно-етичний кодекс. Етичний кодекс фірми. Поняття іміджу організації та формування привабливого іміджу. Мовна культура ділової розмови. Субординація в ділових відносинах. Організація ділових контактів. Службовий кабінет. Проведення наради, засідання. Ділове листування. Культура та техніка телефонної розмови. Візитні картки. Діловий протокол. Ділові подарунки. Зовнішній вигляд.
Тема 11. Механізм досягнення підприємницького успіху	Підприємницький успіх як соціально-економічна категорія. Сутність підприємницького успіху та його складові. Підприємець та його ділові якості. Сутність ділового хисту. Успіх як результат ділової активності підприємця. Особиста мета підприємця. Ролі підприємця як визначальної особистості в бізнесі. Передумови започаткування та успішного здійснення підприємництва. Планування успіху підприємницького проекту. Професійна культура бізнесової діяльності, яка безпосередньо впливає на підприємницький успіх. Створення позитивного іміджу фірми. Мистецтво і наука створення ділового іміджу на основі оперативної та правдивої інформації.

Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Опитування та виконання завдань на семінарських заняттях (3 теми)	15
Тестування (3 теми)	15
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	40
Виконання та захист реферату	15
Презентація	15
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Alter A. Irresistible: The Rise of Addictive Technology and the Pursuit of Keeping Us Hooked in Hardcover - March 7, 2017
2. Mokyr The Economics of the Industrial Revolution (Routledge Revivals), London. 2018, 282 p.
3. Waldman, Don E. Jensen Elizabeth J. Industrial organization: theory and practice. 2016, 42 p.
4. Бортнік С. М. Підприємництво і бізнес-культура. Курс лекцій для студентів навчання спеціальності «Економіка підприємства» інституту економіки і менеджменту / С. М. Бортнік. Луцьк: СЛУ, 2013 152 с.
5. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. (поточна редакція від 17.08.2022) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
7. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
8. Економіка та організація підприємницької діяльності: навч. посіб. Н. В. Сментина та ін. Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 320 с.
9. Ємець О. І. Основи підприємництва: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2012. 147 с.
10. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво та бізнес-культура: навч. Посібник. К: ЦУЛ. 2007. 288 с.
11. Карпюк Г.І. Основи підприємництва. Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2021. 108с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>
12. Лаготюк В.О., Безродна С.М. Підприємництво і бізнес-культура: навчальний посібник. Чернівці, Видавничий дім «РОДОВІД». 2016. 158 с.
13. Національна онлайн-школа для підприємців» на онлайн-платформі «Дія.Бізнес» URL: <https://business.dia.gov.ua/school>
14. Основи підприємництва: підручник . Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
15. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2015. 180 с.
16. Панченко С.В., Дикань В. Л., Шраменко О. В. Підприємництво: підручник. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 228 с.
17. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. пос. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.
18. Підприємництво і бізнес-культура: практикум. В. М. Колот, І. М. Репіна, Л. А. Шергіна та ін. К: КНЕУ, 2014. 244 с.
19. Плетос С.В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с.
20. Поліщук С.В., Кавтиш О.П., Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства». КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 153 с.
21. Почати бізнес. Навчальна платформа для підприємців – проєкт реалізується у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки уряду Польщі URL: <https://startbusiness.com.ua>
22. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
23. Про підприємництво: Закон України № 698-XII від 07.02.1991 (поточна редакція від 11.02.2022 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>

24. Роженко, О.В. Лекції з дисципліни Підприємництво і бізнес-культура: для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 216 с.
25. Сотник І. М., Таранюк Л. М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572с.
26. Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрейзинг: навч. посіб. 2-е вид., з доопрац. та допов. К.: Алерта, 2015. 272 с.
27. Школа малого та середнього підприємництва (Школа МСП) – проєкт фонду Василя Хмельницького K.Fund URL: <https://kfund.ua/uk/projects/shkola-malogo-i-serednogopidpriyemnitstva>